

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: OHelsea 3-3878

NO. 234. — ŠTEV. 234.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 6, 1933. — PETEK, 6. OKTOBRA 1933

VOLUME XII. — LETNIK XII

MAJNERSKI IZGREDI V ILLINOIS IN PENNSYLVANII

ŠTRAJKARJI SKUŠAJO PREPREČITI VSE OBRATOVANJE V ZAPADNEM DELU DRŽAVE PENNSYLVANIE

Serifi in truperji skrbijo po možnosti za red. — Uradniki United Mine Workers silijo štrajkarje, naj bi se podali na delo. — Premogovna družba je prosila governorja za vojaško zaščito. — Stavkarji postavljajo na ulicah barikade.

PITTSBURGH, Pa., 5. oktobra. — Trdni v svojem sklepu, da preprečijo, da bi se odprle majne v zapadni Pennsylvaniji, so štrajkarji pomnožili svoje vrste piketov, ki so popolnoma ustavili kopanje premoga.

Piketi so se zbrali v Avelli in Burgettstown, zapadno od Pittsburgha. Serifi in truperji so naglo odšli na strajkarsko pozorišče, ko so izvedeli, da namestnik nekaj nad dvajset rogov pričeti z delom.

Novih izgredov se je bati v Beaver Valley, kjer skušajo majnerji in tovarniški delavci pridobiti tovarniške delavce za boj za priznanje unije.

Dva izmed več štrajkarjev, ki so bili ranjeni v boju med piketi in delavci v Ambridge, se nahajata v nevarnem položaju.

V Clairton so štrajkarji pretepli dva delavca, ko sta šla na delo v Carnegie Steel Company.

Uradniki United Mine Workers of America ne prestando nagovarjati majnerje, da bi se vrnili na delo, toda izmed 75,000, ki že štrajkajo tri tedne, jih 65,000 ni zadovoljnih, da prično delati. Od 20 tisoč majnerjev, ki so se v ponedeljek vrnili na delo, jih je v torek delalo samo polovica.

Na drugem velikem zborovanju v Fayette okraju, kjer je središče štrajka, so štrajkarji zopet sklenili, da ostanejo na štrajku, dokler Frick Coke Co. in druge premogarske družbe ne priznajo unije.

HARRISBURG, Ill., 5. oktobra. — Ker so premogarski piketi napadli in ranili več oseb v Salina okraju, je bilo v okraj poslano vojaštvo.

Uradniki premogarske družbe naznanjajo, da piketi streljajo na ljudi in da so bile tri osebe težko ranjene.

Štrajkarji so prerezali električne žice, ki vodijo gonilno silo v majne. Razstrelili so tudi most Big Four železnice.

Poveljnik truperjev Robert W. Davis pravi, da ni mogoče dognati natančnega števila ranjenih oseb, da pa podivjani štrajkarji streljajo na vse strani.

J. H. Travis, lekarnar iz Roseclaire, Ill., ki se je peljal s svojo družino iz St. Louisa je bil obstreljen po obrazu in je bil odpeljan v bolnišnico.

Premogarska družba je naprosila governorja za vojaško zaščito, ker se boji spopadov, ko bodo prišli majnerji iz okraja Williamson na delo. Piketi so razposlavljeni na 15 milj dolgi fronti in neprestano streljajo.

Majnerji iz Williamson okraja, ki pripadajo k United Mine Workers Union, se pripravljajo, da si z oklopnim avtomobilom izsilijo pot skozi vrsto piketo.

Ker je na straži okoli 1500 piketov, se nikdo ne upa v bližino, da bi nudil pomoč ranjencem.

Na nekaterih krajih na cesti so štrajkarji postavili barikade in kdor jih skuša podreti, takoj streljajo nanj piketi.

Vsi štrajkarji, ki so se zbrali v Harco, Harrisburgu in Dorrisville, so bili oboroženi z revolverji, strojnimi puškami in drugim orožjem.

Ko sta se governor Horner in državni pravdnik Salina okraja John Kane posvetovala zaradi štrajka, je bilo slišati razstrelbo dveh bomb.

Góverner je naročil Kane-u, da naj obvesti predsednika Progressive Miner Union Claude Pearcyja, da naj takoj prepreči spopade med Progressivci

Ameriška Legija proti priseljevanju

VLADNA KRIZA NA ŠPANSKEM

Po celi deželi je položaj zelo napet. — Boje se socijalistične vstaje. — Državni zbor je razpuščen.

Madrid, Španija, 5. oktobra. — V sedemdesetih letih po padcu ministristva v štirih mesecih je sedaj Španija brez ministrskega predsednika, brez kabineta in brez parlamenta. Parlament se je obrnil proti vladni predsedniku Alejandro Lerroux z glasovanjem 2 proti 1 in Lerroux je po 21 dneh svoje vladne odločbe s celim kabineto iz zbornice.

Ves dan je v parlamentu vladala velika napetost, ko je polagoma en pristajači vladni odločbi iz zbornice. Lerroux ni hotel v zbornici počakati izida glasovanja in je prejel odločbo. Lerroux je imel solzne oči in je šel takoj v vladno palačo, da se posvetuje s predsednikom Niceto Alcala Zamora.

Z ozirom na vladno krizo je predsednik državnega zbora Julian Besteiro razpustil državni zbor. Kot predsednik parlamenta se bo Besteiro posvetoval s predsednikom Zamoro in drugimi političnimi voditelji.

Vsled velike razburjenosti med javnostjo je vlada postavila varnostne odredbe v Madridu in po celi Španiji. V političnih krogih so razširjene različne govorice. Vlada se boji socijalističnih demonstracij, katerim more slediti socijalistična diktatura. Drugi se zopet boje, da bo vojaštvo poseglo v politiko, ker sedanjega položaja ni mogoče več prenašati.

Pred hišo, kjer se shajajo socijalisti, je bila postavljena močna vojaška straža in vojniki patrulirajo po madridskih ulicah.

BOGAT PLEN

Haverstraw, N. Y., 5. oktobra. — Anglički parnik Tezas Ranger je srečno vozil skozi vrsto zveznih patrolnih ladij v New Yorku, toda v Haverstraw ga je zadela nesreča. Parnik je vozil 25,000 zabojev žganja, ki je vredno milijon dolarjev.

Kapitan parnika je Haverstraw zamenjal za Albany in je hotel pripeljati k bregu, tedaj pa je parnik obšel v blatu. Kapitan je pobegnil s parnika in se odpeljal z železnico.

Zvezni prohibicijski uradniki so aretirali 19 mornarjev in so jih vključili v preprosto v New York. Vsak je bil stavljen pod \$1500 varščine do 17. oktobra, ko se bodo morali zagovarjati pred zveznim sodiščem.

in United Mine Workers of America, ker drugače ne bo pripuščen k mirovni seji v Springfieldu. Kane je pozneje sporočil governorju, da je govoril s C. Pearcyjem, ki mu je obljubil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči da prepreči te spopade.

Največji nemiri se vrše okoli Peabody Mine Co. V šestih hišah so se razletele bombe. Piketi, ki so bili skriti za grmovjem na pokopališču, so streljali na stražnike pri Peabody majni.

Pearcy je rekel, da so člani Progressive Miners Union šli v boj, ker lastniki premogarskih družb nočejo imeti z njimi nikakega stika in se z njimi ne marajo pogajati.

PROCES PROTI POŽIGALCEM

Nazijske priče dolže Torglerja, da je zasnoval načrt. — Torgler odločno zanika vsako krivdo.

Lipsko, Nemčija, 5. oktobra. — Trije nazijski uradniki, med katerimi sta dva bivša državna poslanca, so izpovedali, da je Ernst Torgler z van der Lubbejem in enim bolgarskim obdolženecem izdelal načrt za požig palače nemškega državnega zbora.

Nazijski zatrjujejo, da so videli Torglerja z van der Lubbejem v odborovi sobi v državnih zbornici ob 3.30 popoldne, 27. februarja. Pozneje pa se je v isti sobi razgovarjal v nekim moškimi, ki je bil podoben Bolgaru Popoffu.

Temu pričevanju je Torgler odločno ugovarjal in se tekom strugega izpraševanja ni nikdar zarekel. Torgler je rekel, da se je onega dne razgovarjal v odborovi sobi s komunističnim poslancem Flarin in dr. Theodor Neubauerjem.

Torgler pravi, da je van der Lubbeja prvič videl naslednji dan po požaru in je šel 13. marca izvedel o treh Bolgarjih. Rekel je, da je Popoffa prvič videl šele 24. aprila, ki je že prejšnji teden priznan, da je zažgal zbornico.

Van der Lubbe, tudi zanika, da bi kdaj bil s Torglerjem v državnih zbornici. In tudi sedaj je na več vprašanj sodnika Buengerja vedno zatiral, da je sam zanimal ogenj.

Torgler je opetovano zagotovil sodniku, da nima nikakega vzroka, da bi kaj prikrival in da sam želi, da bi prišla resnica na dan.

ŠTRAJKARJI GREDO V DETROIT

Edgewater, N. J., 5. oktobra. — Pet sto štrajkarjev pri Ford Motor Company in Edgewater se je v 70 avtomobilih odpeljalo v Detroit, Mich., kjer bodo skušali pregovoriti tamšnje delavce v Fordovi tovarni, da se jim pridružejo v štrajku. Druga skupina štrajkarjev pa bo iz Chester, Pa. v ponedeljek prišla v Detroit.

Fordova tovarna v Edgewater dela samo s 400 delavci. 500 štrajkarjev je ob petih popoldne piktiralo izhod tovarne in ko so prišli sredi na ulico, so med nje priletele tri opeke. Ranjen ni bil nihče, toda aretirana sta bila dva štrajkarja in sicer William They in William Micelei.

Štrajkarji so nabrali \$200 za pot v Detroit.

EINSTEIN ZA SVOBODO UČENJAKOV

Nastopil je na shodu za odpomoč nemških izgnancev. — Einsteina je občinstvo burno pozdravljalo.

London, Anglija, 5. oktobra. — V svojem govoru o "znanosti in civilizaciji" je dr. Einstein pred veliko množico poslušalcev v Albert Hall rekel, da ni vredno živeti, dokler vsak posameznik ni svoboden.

Profesor Einstein, čegar svetovni sloves ga ni obvaroval nazijskega sovražstva in preganjanja zaradi njegovega židovskega pokolenja in njegovega protinazijskega mišljenja, je rekel, da znanost ne more napredovati brez osebne svobode.

Shod se je vršil pod pokroviteljstvom lorda Rutherforda in je imel namen zbrati sklad za pomoč židovskim dijakom, vseučiliškim profesorjem in znanstvenikom, ki so bežali iz Nemčije pred nazijsko strahovlado.

Med drugim je rekel dr. Einstein: — Ni moj namen soditi postopanje naroda, ki me je več let smatral za svojega. Brez pomena je soditi v času, kjer zaleže samo delo. Danes nas zanima samo vprašanje: Kako moremo rešiti človeštvo in duševne pridobitve, katerih dediči smo mi? Kako je mogoče rešiti Evropo pred novo nesrečo?

Einstein je rekel, da je svetovna vojna deloma kriva sedanjega položaja in naloga današnjih državljanov je, da opuste vojna pustolovstva.

Znanstveniki morajo vztrajati in razsvetljevati narode, ako se hočemo upirati silam, ki hočejo zatreti razumniško in osebno svobodo, katero so dobili naši predniki z veliko borbo.

Brez take svobode ne bi bilo Shakespearea, ne Goethea, ne Newtona, ne Pasteura, ne Listerja. Ljudje ne bi imeli udobnih hiš, ne bi bilo železnice, ne brezčignega brozjava, ne sredstev proti boleznim, ne knjig, ne kulture, ne umetnosti.

Ne bi bilo strojev, ki bi odvezli človeku trdo delo, ki je potrebno za pridobitev življenjskih potrebščin. Večina človeštva bi živela žalostno življenje suženjstva. Samo svoboden človek more delati iznajdbe in duševna dela, ki nam modernim ljudem vstvarjajo življenje, ki je vredno samega sebe.

Oliver Locker-Lampson, čegar gost je Einstein, odkar je iz Belgije pribežal v Anglijo, je rekel: — Nemčija ni izgnala črnokarjev in morilcev, temveč je izgnala svoje najbolj civilizirane državljane. Nikdar v zgodovini še ni bilo pogroma znanstvenikov.

Okoli zborovalne klorane je bilo veliko število detektivov, ker se je bilo bati kakih demonstracij, toda zborovanje je poteklo popolnoma mirno.

Starka obdolžena umora.

Včeraj so v Linden, N. J., aretirali 93 let staro zamorko Elizo Bray, ki je v sredo v prepripi zaklala 43-letnega zamorda Freda Davisa. Oba sta bila baje pijana.

VETERANI SO ODLOČNO PROTI PRIZNANJU SOVJETSKE UNIJE

CHICAGO, Ill., 5. oktobra. — Za poveljnika Ameriške legije je bil imenovan za prihodnje leto dvainštiridesetletni odvetnik Edward Hayes iz Decatur, Ill. Izvajati bo moral obširen program, ki je bil sprejet na konvenciji Legije.

RUSI UTRJUJEJO VLADIVOSTOK

V pristanišču je 12 podmorskih čolnov. — Japonska je protestirala proti novim odredbam v pristanišču.

Tokio, Japonska, 4. oktobra. — Zunanje ministristvo je naznanilo, da je japonski poslanik v Moskvi odločno zahteval odpravo omejitve pristanišča v Vladivostoku. Kot pravi nek visok japonski uradnik, so bile te omejitve odredjene samo zato, da so prikrili gradbo trdnjav, ki so sedaj v teku in ki imajo namen iz Vladivostoka napraviti močno obrambo proti Japonski.

Japonska zatrjuje, da nove pristaniške odredbe, ki so v veljavi od 8. avgusta in vsled katerih so tuje ladje vedno zadržane v nasprotju z mednarodnimi trgovskimi pogodbami. Ta odredba je zlasti naperjena proti Japonski, kajti le japonske ladje redno prihajajo v Vladivostok.

Že dolgo so razširjene govorice, da Rusija utrjuje otoke pred vodom v pristanišče in da se v pristanišču nahaja 12 ruskih podmorskih čolnov, kar jasno kaže, da se Rusija pripravlja na vojno na Daljnem Istoku.

ATENTAT NA DOLLFUSSA ZNAK ZA VSTAJO

Dunaj, Avstrija, 5. oktobra. — Avstrijska vlada ima v rokah dokaze, da so bili strelci, ki so bili odani na kaneleerjo Dollfussa, znamenje za splošno nazijsko vstajo v Avstriji.

Podkancler Emil Fey je izjavil, da je pred tremi dnevi slišal, da so štajerski domobranci, ki so leta 1931 poskušali puč in ki so se odpovedali zastavi poveljnika domobrancev princea Stahrenberga, naročili svojim članom, da naj bodo pripravljani na boj.

Fey je izvedel, da je štajerska skupina domobrancev prešla v nazijski tabor in da je poslala svoje sle po vsej Štajerski in Koroški, in sporočila svojim pristajšem, da se bližajo važni politični dogodki.

Raimund Guenther, ki je oči Döllfussovega napadaleca Rudolfa Dertila, je član štajerskih domobrincev.

Samomor poljskega grofa.

V New Yorku so našli včeraj mrtvega poljskega grofa Topora Lakopalanskega. Svoječasno je bil predsednik neke eksportne družbe. Možak je zašel v velike finančne težkoče in si je najbrž za raditega pognal kroglo v glavo.

Letna konvencija Ameriške Legije je zavzela danes svoje stališče napram priseljevanju ter sprejela resolucijo, da je treba priseljevanje še znatno zmanjšati. Le če priseljevanje popolnoma poneha, bo mogoče zamenjati ameriški politični in gospodarski standard.

Nadalje je bila sprejeta resolucija proti priznanju Sovjetske Unije. Po mnenju legionarjev bi se v slučaju priznanja Sovjetske Unije v Združenih državah komunizem zelo razbohotil.

Ameriška Legija je odločno proti temu, da bi dala ameriška vlada sovjetom kak trgovski kredit.

Posebna resolucija zahteva tudi takojšnje registriranje vseh inozemcev. Vsak inozemec mora natančno navesti, kdaj in kako je došel v Združene države.

MCADOO ZA PRIZNANJE RUSIJE

Pariz, Francija, 4. oktobra. — Vsled svojega obiska v Rusiji je senator William McAdoo utrjen v svojem prepričanju, da naj Zdr. države priznajo sovjetsko vlado.

McAdoo, ki je bil državni zakladničar pod predsednikom Wilsonom tekom svetovne vojne, je bil tri dni v Moskvi, kjer je proučeval razmere, in je imel dolg razgovor s sovjetskimi zunanjim komisarjem Maksimom Litvinovom.

Moskva je najbolj zaposlen kraj, ki sem ga po dolgem času videl, — je rekel McAdoo. — Ulice so polne ljudi, ki so vsi zaposleni in vidno zadovoljni, kajti vsakdo ima delo.

Kar pa je še večje važnosti, vsako misli, da sami vladajo deželi, da so obvarovani pred revščino na stara leta in da je njihova država boljša kot je bilo pod carji.

Šel sem v opero in sem se čudil občinstvu. Bili so proletarci, toda vsi lepo oblečeni.

— Mladi ljudje ne vedo, da je bila sploh kaka druga vlada v Rusiji.

— Prepričan sem, — je rekel dalje McAdoo, — da bo priznanje dvignilo trgovino, ki jo imamo sedaj s sovjetsko Rusijo. Nobene vzroka ne vidim, zakaj bi se priznanje zavlačevalo. S priznanjem se bo dvignila tudi naša domača industrija.

Učenjak žrtev svojega poklica.

Edinburgh, Anglija, 5. oktobra. — Danes je umrl v starosti 57 let znani radiolog William H. Fowler. Zadnjih dvajset let je preiskoval, kakšen učinek ima radij na človeško telo. Pred petimi leti so mu morali odrezati dva prsta, lani pa desno roko. Iza onega časa je bolj in bolj hiral.

— Angleški kralj mu je podelil za njegove zasluge red kraljice Viktorije.

ŽALOSTNA USODA PORTUGALKE

Portugalska je balkon Evrope iz njega se nam odpira pogled v začaran svet — tako začemja svoj nenavadno zanimiv članek o Portugalkah Gabriele Reval v "La Revue Mondiale". Potem nadaljuje:

Človek meni, da sanja, ko v tej tako malo znani deželi prvič naleti na kmetice, ki so ohranile klasično lepoto, plemenito ponosnost in slikovito nošo davno minulih dob. Kakor bajne podobne iz sanj hodijo po zemlji naših dni. Dejali bi, da jih je velik čarovnik pozval nazaj v življenje ter njihovo nevednost in preprosto opasal z globokim, nagoniskim čutom za pesem in glasbo. Te hčere portugalske zemlje prisluškujejo glasu morja, jokajo ob ribiški pesni in od radosti drhte, da zavzame glasovi 150 zvonov v Mafri.

Dekle, ki nam prihaja nasproti, nese na ponosno dvignjeni glavni lončen vrč — ali ni to Rebeka ob vodnjaku A ta, ki gre za njo, ni hči sv. dežele; po stari šegi skrivajo črne lase pod zelenim, sinjim ali rdečim robcem, na glavi nese celo grmado cvetlice ali sadja ali pa tudi košaro, polno kokoši in golobov — to je sestra mladih Grkinj, ki so korakale v panatonskem krilu in krepko koraki v svojih črnih skornjih — ta prihaja iz tajinistvene oriente, in tale lepota z velikimi očmi, ki se pod bremenom rib ravnodušno ozira na nas s svojim klasičnim obrazom, ta je iz trgovskih pokrajin Levante. Kakor žene davnega Tyra in Sidona se je razkošno okitila s prstani, verižicami in ogrlicami. In onele poznica, genjiva žena, ki se čednostno stiska v gube svoje ogrinjalke, sedeča na oslu — ali ni to živa podoba Marije na begu v Egipt?

Odkod vendar te žene v naši vse izravnavajoči dobi? Zgodovina nam daje odgovor. Peničani in Grki, Rimljani, azijski barbari in afriški Mavri so prvotnemu keltskemu prebivalstvu drug za drugim prelivali svojo kri in mu vtiskavali obraz svoje bitnosti. Odtod lepota in plemstvo in živahnost in radostna vedrost, pa tudi hrustovska moč in predvsem neznana orientalska otožnost preprostih ljudskih hčer.

Mastno, črno, plodno portugalsko zemljo obdeluje kmetijska žena. Ona vodi plug in kakor mlada boginja stopa za mogočnimi voli; ona obira koruzo in zлага steblovje v ogromne piramide.

Kmetice opravijo trgatve v vino gradih, kjer zori zlato grozdje za čudovita portugalska vina. Mlada dekleta hite s polnimi košarami od voza z volovsko vprego, jih izpraznujejo in žurno odnašajo nazaj bralkam.

Volovska vprega je sploh neolčljivo zvezana s portugalsko kmetijsko pokrajinsko sliko, z blestečo podobo portugalske kmetice. Te krasne živali spominjajo na bivolce. Mogočno rogovje se v obliki polmeseca boji nad glavami. Bile bi strašne brez orijskega jarma, ki jim liki barbarska krona upogiba glavo k tlom, da so podobni kraljem, ki jih je usoda izpremenila v sužnje grude. Voditi se da jo z lahko kretnjo; pohlevno ubogajo ženo ali otroka, ki jih vodi s palico.

Pred ravnodušnim obličjem svojega moža mora Portugalka opravljati najtežja dela. To je njena usoda na tem svetu. Ravnodušno jo sprejema in vsaka misel na odpor ji je tuja. Nobenega pojma še nima o tem, da žena danes ni več afriška sužnja, ki mora opravljati čisto nečloveško delo.

Portugalec, ki kaj nase drži, ne bo nikdar nesel kakega bremena. Zato ga mora pač rada ali nerada nositi žena — pa naj bo že živ, kadeč se pepel iz tovarniških peči ali pa sol, ki jo raztovarja iz ogromnih trehuhov brodov in ki ji v živo razjeda kožo na rokah in nogah.

Pa če se Portugalka pritožuje, se ne pritožuje zaradi te svoje težke usode, marveč nad soparnico, ki ji je oče draga, ali nad smrtjo, ki ji je iz rok iztrgala dete. Potem tuli kakor žival. Kajti te kmetice je sama velika ljubezen. Ljubezen je za njo vse. Če dela, dela zato, da olepša svoj dom; če moli, moli za to, da bi ji Marija in vsi svetniki obvarovali dragega ali pa nagnili nezveste, da se znova povrne k njej.

Ribiške žene pa svoje ljubezenske zadeve urejajo same in se bi jejo med seboj kakor fantje pred očmi tistega, ki je med dvema sporno jabolk.

Ko pa pride dan, do dolgoletno težko delo in trpljenje Portugalke postara in zgrudi, da je videti kakor egiptovska mumija, tedaj sleče svoja lepa, pisana oblačila in se zavije v veliki, topli šal iz domače volne; poslej le še ponižno služi mlademu rodu.

LETALA ZA ZLATOKOPE

V bližnje čase odleti iz Londona pet velikih letal s skupino geologov in inženirjev ter različnim materialom proti novim zlatim poljanom v Labradorju. Teh pet letal bo osnovalo redno zračno zvezo v to ozemlje, ki nima s svetom nobenih drugih vezi.

Kakor poročajo iz Novega Fundlanda, se širijo zlate poljane preko stotin kvadratnih milj in se lahko po bogastvu merijo s Klondykom. Ta čas ga preiskuje kakšnih 4000 iskalec zlata, a v Londonu je bilo že več konferenc, ki so obravnavale vprašanje, kakšen vpliv bo imelo novo zlato na zlato politiko britanskega imperija. Vsekako bi to bogastvo že izkoristili, da ni ozemlje tako nedostopno. Z letalom ga je mogoče doseči od baze ob Hamiltenskem jezru v nekoliko urah. Cena za vožnjo, ja bo znašala 50 funtov, iz Londona in nazaj pa 200 funtov.

Bodoči iskalec zlata bodo imeli na vsak način več udobnosti celo pri delu v zaledenelih ozemljih. Na potovanjih v ta ozemlja jim bo prihranjen pogled, kakršen se je prožil možem na zloglasni "veliki sledi" proti Klondyku, ki je bila posejana s tisoči zmuzlih teles in po kateri je stopal

KAKO JE VODOVJE NARAŠČALO IN PUSTOŠILO NAŠE NAJLEPŠE KRAJE

RAKEK, 22. septembra

Silno neurje je napravilo po raznih krajih Notranjske veliko škodo. Planinska dolina je vsa pod vodo in je cestna zveza proti Cerknici in Ložu pretrgana. Take povodnji Planinci, ki so vajeni elementarnih nevarnosti, že davno ne pomnijo. Telefonska zveza z Loško dolino je bila zaradi katastrofe v Cerknici pokvarjena. Loška dolina je tudi močno prizadeta. Tam vlada že itak velika revščina. Povodenj jo je še povečala. Vasi Dane, Podcerkev in Nadlesk so dcloma pod vodo, ker se je potok Obrh razlil od Pudoba naprej po vsej ravnini. Za ponedeljek je bila napovedana posebna komisija, da bi natančno določila, kako je treba regulirati Obrh pri Danah. Tamkajšnji požiralnik Golobina, ki le s težavo požira vodo, je nujno potreben, da se še bolj razširi. Mali potočki, kakor oni iz Loža proti Staremu trgu, so tudi prestopili bregove in se spremenili v velike potoke. Škoda je velika.

CERKNICA, 22. septembra

Strašno povodenj smo doživeli Cerknici včeraj zjutraj okrog 5. ure. Okrog polnoči je pričel padati pohleven dež, ki je postajal močnejši in se je izpremenil v silno ploho s treskanjem in grmenjem. Pohleven potok Cerknica se je prelevil v velik hudournik, ki je preplaval bregove. V nekaj minutah je bila vsa Cerknica ob desnem in

vsakovrsten izmeček človeštva, bolj z namenom, da bi ropal med iskalec zlata nego da bi zlato sam iskal.

levem bregu potoka pod vodo. Ljudje so v strahu pričeli reševati sebe in živino. V nekaterih hišah, kamor je voda nenadno vdrila, so morali ljudje bežati na peči in zvišene prostore.

Pri Logarjevi žagi je voda odnesla triletnega otroka Rsa Matveža, ki bi gotovo utonil v mrzlih valovih, če ga ne bi v poslednjem trenutku opazil in potegnil iz vode neki mesarski pomočnik iz Cerknice. Tu je odnesla voda gospodarju tri svinje in mnogo drv in žaganje. V celoti je prizadetih nad 30 hišnih posestnikov, katerim je voda vdrila v hiše, pokvarila pohištvo in dvignila podo. Tudi v sosednji Dolenji vasi je bilo 15 hiš pod vodo. Voda je odnesla mnogo poljskih pridelkov, zlasti krompirja, mnogo gospodar-kega orodja, posode in oprave. Po vodi so plaval svinje, kokoši in zajci.

Pobesneli vodni element je porušil tri mostove in mnogo brvi. Največjo škodo trpi hišni posestnik Mrancer Jože, po domače Briar, kateremu je voda zalila hišo z vseh strani nad poldrugi meter visoko in mu odnesla vse letošnji pridelek krompirja in fižola; uničila mu je tudi vse pohištvo, posteljno perilo in obleko. Dalje mu je vzela okoli 30 mernikov pšenice, devet voz gnoja, štiri vozove drv, dva voza sena, en most in eno brv.

Zjutraj okoli 8. ure se je zbralo pred Žumrovim hotelom več ljudi in s strahom opazovalo divjanje hudournika, ki je drl v smeri od mosta ob Žumrovi hiši na južni strani ceste proti Rožančevi hiši, in dalje proti sadovnjakom. Pred Rožančevo hišo je voda izkopala precej globoko jamo in gladele so

Lili priča tragikomičnemu prizoru. Ko je namreč prišel iz Rožančeve hiše neki moški ter je hotel prebresti hudournik, misleč, da mu bo voda segala le do gležnjev, je stopil v jamo in se pogreznil do pasu v vodo. Do kože premočen se je le s težavo rešil iz mučnega položaja. Slična nezgoda se je pripetila nato še dvema moškima.

Veliko škodo je napravila povodenj ne samo po hišah, temveč tudi po polju, kjer je nekaterim posestnikom odnesla vse poljske pridelke. Od banovinske ceste pri Topolu proti vasi Otonici je voda odnesla nasip v dolžini 100 m.

RIMSKE TOPLICE, 23. sep.

Narasla Savinja je odtrgala šmarjetski most. Vsa naselbina ob reki je s pošto vred pod vodo. Šmarjeta je odtrgana od postaje. Neprerastano se trgajo palčovi, ki ogrožajo ves promet pa tudi varnost ljudi. Dežuje še naprej.

ZALEC, 23. septembra

Savinja je danes še vedno naraščala in grozče dera skozi dolino. Tik Zaleca je široka nad 1 km. Zalec sam po poplavi ni prizadet, zato na je tem obupnejši položaj v bližnji vasi Vrbju. Nad meter visoko derejo skozi vas trije toki in ogrožajo hiše. V nižje ležeča poslopja dere voda kar skozi okna. Zalski gasilci so v dopolne požrtvovalno reševali ljudi in živino. K vsem hišam pa niti niso mogli priti. Najnižje stoječe hiše so namreč tako obdane od globoke deroče vode, da ne morejo ljudje izstopiti in ne reševalci do njih. Prebivalci teh hiš so se morali zateči na podstrešja, kjer v strahu čakajo (Nadaljevanje na 5. strani.)

SVETA DEŽELA ZOPET ŽIDOVSKA

Pokrajina, kjer nastaja nova Palestina, je majhna deželica, do polovice še puščava pod žgočim podtopničnim solncem. Za seboj ima najvišarnejšo zgodovino, ki jo je kdaj imela kaka dežela. Na njej so svetovne države druga za drugo puščale sledove svoje veličine in svojega propada; tu vsak kamen priča o minulih časih in tu je sveta dežela za polovico kulturnega sveta.

Prebivalstvo se deli v tri skupine: prvi v 60.000 strastnih židovskih patriotov, drugi v 600 tisoč nič manj navdušenih arabskih nacionalistov, in tretji v uradništvo britske vlade, katerega mandat ali pokroviteljstvo nad Palestino in se zaveda svoje obveznosti na obe strani.

V 12 letih — od leta 1921 do 1933 — je prišlo v deželo približno 120.000 Judov in nekaj nad 75 odstotkov jih je tudi tamkaj ostalo. V tem času se je zvišalo število judovskega prebivalstva od 9,5 na 17,5 odstotkov celokupnega prebivalstva. Tako se je židovsko prebivalstvo skoraj potrojilo, dočim so se pomnožili Arabci zgolj za eno tretjino.

Judovski dotok je bil dosegel svoj vršek leta 1925; poslej je pač nekoliko popustil — kakor vse izseljeniško gibanje na svetu — vendar izpod 4000 doseljencev letno ni nobenkrat padel, in leta 1932 se je zopet dvignil na 9000 priseljencev. Zaradi političnih dogodkov v Nemčiji se bo pa izkazal leto 1933 gotovo še znatno višji.

Kdor je videl Palestino pred desetimi leti — piše D. M. Mackinlay — in jo danes zopet obišče, jo komaj še prepozna. Puščava se je izpremenila v plodno zemljo. Tel-Aviv, je takorekoč iz nič postal cvetoče mesto, ki šteje 50.000 duš. Haifa se je iz ribiške vasi izpremenila v morsko pristanišče,

kateraga ureditev bo stala okroglo 400 milijonov funtov sterlingov. Nastale so različne industrije; spretnost in denar novih doseljencev sta izpremenila staro domovino v moderno industrijsko deželo. Prastaro domače delo so zamenjale moderne tovarne, namesto nestalnega poljedelstva se razvija kmetijstvo na znanstveni podlagi, namesto kamele se uveljavlja avto. Preje docela neznanega zunanja trgovina znaša danes osem milijonov funtov na leto. Palestina je poplačala vse svoje zunanje dolgeve. Pokupila in plačala je vse železniške proge, ki so jih bile začasno vojne zgradile britanske vojaške čete. Brezposelnosti ne pozna in ne pobira nobenega davka na dohodke. Proračun izkazuje okroglo en milijon funtov prebitka.

Palestina je danes edina dežela, ki se je svetovna gospodarska kriza ne dotika. In ne more biti nobenega dvoma, da se ima za to zahvaliti Judom, ki jim britanska vlada zajamčuje varne, urejene razmere v deželi. Arabci so politično in gospodarsko malo storili. Tu je v resnici nastala nova judovska država in prvič, odkar obstoja krščanstvo, je mogoče proučevati judovstvo v lastni deželi.

Približno 26 odstotkov od 180 tisoč duš judovskega prebivalstva se peča s kmetijstvom. To je danes še trdo in malo dobičkanosno življenje. Veliko novih naselbin se še bori za obstoj. Vendarle pa se puščava počasi, a zanesljivo izpreminja v plodno zemljo in judovski kmetje se očividno z veseljem oklepajo svojega dela. Med njimi najdemo ljudi iz vseh možnih stanov, dijakje z vseh svetovnih univerz. Tu govorijo v vseh jezikih sveta in hebrejščina služi za esperanto. V Tel Avivu pa ni kamena, ki ga ne bi bila postavila judovska roka, nobene ceste, ki je ne bi bile zgradile taiste roke. To velja tudi za novi Jeruzalem in novo Haifo.

Oranžni nasadi, ki se razprostirajo na približno 250 km dolgem in 30 km širokem ozemlju, so glavno poprišče judovskih zemljiških posestnikov. Tu je vložnih na milijone funtov sterlingov za obdelovanje in namakanje. Cena zemlji znaša približno 100 funtov sterlingov za akter (0,4 ha) neobdelanega sveta in do 500 funtov sterlingov za akter že rdečih oranžnih nasadov.

Židovsko naseljevalno gibanje je silno podražila zemljo; visoke cene zavajajo Arabce, da prodajo svoja posestva in se izseljujejo v Trasjordanijo, Sirijo in Irak, kjer si morejo kupiti znatno večja zemljišča. Ta sprememba v posestnem stanju se pa ne dogaja brez ogorčenih bojov med obema plemenoma. Položaj mandatarne oblasti zares ni zavidanja vreden, saj ima na eni strani opraviti z uporno arabsko večino, na drugi pa z zemljo lačnimi židovskimi doseljenci, ki se čutijo po božjem pravu prave dediče te dežele in jih iznenada svoboda opijanja.

Prospeh nove Palestine sloni na dveh temeljih, na oranžnih in na stalno rastočem dotoku kapitala. Na tem temelju grade judje tako sijajno in mogočno kulturno stavbo, da se bo moralo vse sesuti, če bi se začel temelj le malo majati. Njihove zdravstvene naprave bi zadostale tudi za dvakrat toliko prebivalstva. Njihovo šolstvo je izvrstno, a tako drago, da ga nobena vlada ne bi mogla vzdrževati, če bi kdaj odpovedali zasebni viri.

Glavno vprašanje pa so odnosi med Arabci in Židi in njihovi nasprotujočimi si cilji, njihovo neenako kulturo in življenjskimi zahtevami.

LEPO STANOVANJE

Šestih sob v dve-družinski hiši, z okni ob strani, parno kurjavo in kopališčem se odda na 58-25-60 Place, Maspeth. Vprašajte na tem naslovu ali pri:

John Koblica,
2391 Hughes St., Ridgewood.
Tel: Heg. 3-9645.
(6x 4-10)

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

Tako okroglo in čiste

in Popolnoma napolnjene

S FINIM TOBAKOM

vsled tega Luckies tako dobro vlečejo

Opazili ste in cenili gladko, enakomerno gorilno kakovost, ki tvori v toliki meri značaj Luckies . . .

Okrogle in čiste—dobro napolnjene z najboljšimi svetovnimi vrstami turškega in domačega tobaka—in brez zrahljanih koncev. To je zakaj Luckies vlečejo tako lahko, gore tako enakomerno.

VEDNO najfinejši tobak
VEDNO najfinejša izdelava
EDNO Luckies ugajajo!

Copyright, 1933, The American Tobacco Company.

"it's toasted"

ZA ZAŠČITO ČRLA—ZA BOLJŠI OKUS

KRATKA DNEVNA ZGODBA

LIKOVIC JOZA:

ZELEZNA KAČA

Pod našo vasio se vije železna kača, vsa zločesta in nepriklapna, včasih mrzla, pa zopet vroča in razbrzdana kakor pušavska pošast, ki se je napila krvi. Njeno železno ožilje že dolgo prepleta naš svet; ves božji dan godrnja in šklepeče pred pragi naših domov. Tam za staro ljubljansko se divigne, prisopiha do vnožja žalostne gore in se potuhne med skalovite zaseke. Potem se grize in spevja preko mostov ter prepodi črno gadjo zalego nad Dornševim dolcem. V rakiške senožeti sežejo njeni blizgi, utrinjajo se širom Barja ter dramijo lepi sen košeni in posek nad Bistrico, kjer se pase po malih bistr, tanki jelen. Kako turobno se blesti v luninih nočeh železniška proga, mrzla in neigibna, kakor da jo je zarislal košeni prst smrti v mehko, barjansko grudo in suhi kraški svet, med brinje in drnjljke.

Mnogo naših ljudi se je podalo med železničarje. Zahotelo se jim je zanimivejšega in lažjega življenja, rodna gruda jim je postala pretesna in težka. Skoro sleherni družina je imela svojca, ki je služil na železnici. Nekateri so ostali blizu svojega doma; vse življenje so se ubijali na progi kot težaki in kramparji, prenašali tračnice in prage, utrjevali nevarne briznice, ki so se melinile vsled neprestanih sunkov drevesnih vlakov. Ob sobotnih večerih so se vračali domov, spili pri Mrkunu čašo žgane pijače in se oddahili pri novi merici. Drugi so postali zavirači, ki so prezevali na odprtih vozih in nezavestnih sedelcih, da jim je razpokalo čelo od kraške burje. Utrneje so vzeli na lokomotive kot kurjače; tem so nabrekli trepalnice od sopare in isker. Trdnjeji so bili določeni za obhodnike proge, nekateri so opravljali tovare in stregli strojem pri napanju. Redki so dobili lažjo službo čuvaja. Tako so se razhajali sinovi s paših bajt, ki so jim bile pretesne. Črvi so že desetletja meli bruna v podstrešju, ki se je nagnilo. Mrtvaška ura je oznanjala v tihih nočeh konec, skrtanje v stropu in skrinjah je postalo neznosno, kdo bi si ne zaželel zlatih daljav, v katere so hitele lokomotive z razgaljenimi trski.

Često se spominjam strica Jakoba, ki je bil progovni čuvaj pod Zalostno goro. Železnica ga je zanesla z Logatec semkaj, kjer se je poročil. Kolikokrat življe pred mnom tisti puščobni bregovi z redkimi brinjem, prilikavimi trepetlikami in drnjljkami, polni kamenitih pragov in nerodovitnega esata, gmaje z ožganimi travami in bodečimi nežami. Še vedno vidim čuvajnico s pelargonijami, pred njo rdeče signalne plošče, nižje doli bele in zelene križ na razsušnih deskah, semafor, na katerem so se blestale rdeče in zelene luči, zapornice in bogve kaj še. Tam so dnevi dolgočasni, noči brez haska in pokoja. Postolke se vrte nad našo

hom in preže na drobni plen; pri Rožmanovem kovaču kričijo Mrkonovi hlapci, ki so se jim zbosili konji. Včasih se pripelje na zapravljenku izanski mesar, zvečer postajajo ob veliki cesti Grčeve krave; ne morejo se ganiti, kakor bi gledal v pravilji začarani živali z velikimi očmi.

Na železnici pa se ponavlja ista pesem, grenka in utrudljiva, točno se ponavlja v trdo noč. Vsako uro zdrvi vlak mimo čuvajnice, nizka okence se stresejo, lokomotive vrže oblak ognjenih isker, ki se razprše na ozkih vrtili, med postrmelimi ogradinami, na slamnatih ostrišjih. Komaj se skrijejo odbijajoč zadržujoča voza na ovinku in ne hajo šklepetati raztrgane tirnice, že se z ropotom sprožijo zvonilne naprave za čuvajnice, železni zvonci se oglašajo vzdolž proge in pošiljajo dalje znamenje, da se je spustil nov vlak nekje z Verda ali od Notranjih Gor.

Tudi oče moje matere je bil železniški čuvaj na Pakem. Tako je povezala železnica našo družino v svoje jeklene sponke. Končno je postal še moj oče železničar; družina se je morala z njim seliti. Nazadnje smo stanovali v Zelini jami, ki je bila tedaj še ločena od Ljubljane z gmajnami in travniki. Oče je kot sprevodnik vozil v Trst; večkrat je moral dalj časa izostati z doma, posebno pozimi, ko so divjali na Krasu zameti in ovirali vožnjo. Mnogokrat se spominjam našega tihega družinskega kroga, ko je mati skrbno gospodinjila, otroci smo se igrali na tleh, oče je pa slonel pri oknu in vestno motril razne vozne reče, ki so bili pritrjeni nad mizo. Še danes mi vise pred očmi dolge vrste črnih in rdečih števil. Kadar se je očetov prst ustavil na rdeči številki, tedaj se je približal čas njegovega odhoda. Mati mu je pripravila črni kovčeg, zložila vanj skodelice z jedili; k vsakemu grizljaju pa je dodala vroč vdihljaj, da bi se oče vrnil z daljnih krajev nepoškodovan in obvarovan vsega zlega.

Kadar je bil oče v službi, smo se navadno nekoliko zasloneli na oknu in strmeli v noč. Vlaki so ne prestano drveli mimo Zelene jame; bele grive dima so se vlekale nad progo. Okraj Martinove ceste so trepetale na semaforih rdeče in zelene luči, vse ljubosumne in boleče. Čuli so se klicati kretničarjev in pripetljajev voz, vmes so se mešali živketajoči udarci odbijajev. Z mesta so se krili plahi glasovi, sedaj proseči pokoja, pa zopet nevarni in mikavni. Zvezde so bile razpeljane po nebu kakor zlati šivi, ki krase neizmerno stvarstvo, nad katerimi sloni Bog ter čuva male in uboge. Včasih je zalegla gosta megla Zeleno jamo in naša sreča. Nejamni obrisi so se kazali onstran ceste, saj so letele na okna, za katerimi smo čemeli v skrbah za očeta, ki se je zakasnil radi zamude vlaka. Toda tesnoba je takoj mini-

la, čim so se odprla vežna vrata in so se oglašili znani koraki.

In potem je prišel tisti poznojesenski večer, ko so oblaki zakrnaveli in se je razgrnila slutnja smrti med nami. Oče se ob napovedani uri ni vrnil! Minila je noč, strašna in nepozabna, spočelo se je blede jutro, polno hladu in trpkosti. Tedaj je bila mati bolna, teta je ostala pri nas. S kolodvora so sporočili vest, da se je oče ponesrečil; lokomotiva ga je raztrgala sredi tirov, ko se je vračal k družini. Daleč proč od domačega kraja se je končala pot trudnega železničarja. Sv. Krištof je uvrstil med svoje izvoljene novega varovane in mu odkazal ožek prostor med dvema cipresama. Kadar sem obiskal očetov grob, vedno so me iznenadili piski lokomotiv z bližnjega kolodvora, kakor da tudi tukaj iščejo svoje žrtve.

Še vedno se večkrat napotim v breg nad paškim mostom, kjer se v sončni prigraveci svetlo tračnice in zvone brzojavne žice svoje pesem, namenjeno zlatim obzorjem. Tukaj je zgneten svet brez privlačnosti in lepote, poln razbitenega železja in ostrega kamenja, postrmelga od saji in pare. Zrak je težak in skoraj neuziten, prepojen s katranom; leševje ne rodi, osamljeno od isker zgublja svežo zelenino. Gadje se lenijo tot, svitke za svitkom, ostuden in mrzel. Redke krtine poživljajo golčavo, travo je posmodilo sonce. Boki mostišča kljubujejo zaletom vlakov, ki drve iz ovink av novo krivino. Jeklena para lokomotiv orjejo nevidne brazde v ozračje.

Pod skalami pa čeni naša vasica, podobna trumi lačnih drobčkanec, ki jih je zapustila sreča ter so se zgrudili pri edinem izvirku. Na Paški vpijejo pastirji in mahajo za vlakom:

Brenkar, pojdi pomagat, Brenkar, pojdi pomagat. Podpečan, Podpečan.

Ko tako zrem na železniško progo in njeno puščobno kosečino, se spominjam naših bratov in očetov, ki trohne pod črnimi pragi, kjer jih je strlo grozno kolesje in so si krozele nenasične prsi lokomotiv krvavih kapelj, ki so brizgnile iz strlih nesrečnejev. Koliko krvavih srag se je potočilo po vijakih in zarjavelih sklepih, koliko solza je poskropilo rdeči osat in grenko travo kraj proge, ki so jo morale plati vahtarjeve hčere. Koliko težav in bridkosti, od Zalostne gore do Zelene jame, kjer smu zgrubili očeta! In potem še strašni progovni nadzornik Lenussi, zdrt človek, ki mu je otopel obraz v vinu in globi.

Železna kača! Koliko ognjišč si razdrila, koliko srečnih dni si razdejala. Raztrgala si vez z rodno grudo in speljala otroke v mrzlo tužino, v strah in nesrečo!

POVODENJ V SLOVENIJI

Nadaljevanje s 3. strani.)

je, ali jim ne bodo valovi podrli tudi zidov.

Močno je narasel tudi potok Ložnica, a njeno vodo zadržujejo visoki nasipi. Za Zalec sam se ni nevarnosti in je menda ne bo. Deževje je proti večeru malo ponehalo.

Poplavljeni se prav tako PETROVČE in je bilo tudi v petrovski cerkvi okrog 20 em vode. Tako katastrofalno kakor v Vrbiu pa položaj v Petrovčah vendarle ni.

Nekje v gornjem delu Savinjske doline je povodenj zahtevala tudi človeško žrtve. Okrog pol 15. ure

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali je pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imenaz so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffie
Walsenburg, M. J. Hayuk

INDIANA:
Indianapolis, Louis Danich
ILLINOIS:
Aurora, Mary Butcher
Chicago, J. Berčič, J. Lukačič
Cicero, J. Fabbian (Chicago, Cicero in Illinois)

Joliet, Mary Bambleh, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jože Zelene

KANSAS:
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar
MARYLAND:
Kittling, Fr. Volodpree
Steyer, J. Černe (za Penna., W. Va. in Md.)

MICHIGAN:
Detroit, Frank Stular
MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouze
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Evelev, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatch

MONTANA:
Roundup, M. M. Pantan
Washoe, L. Champa
NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Gowanda, Karl Strniša
Little Falls, Frank Masle

OHIO:
Barberton, John Balant, Joe Hiti
Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slavnik
Euclid, F. Baht
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumše
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA:
Ambridge, Frank Jakše
Bradock, J. A. Germ
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Brezovec
Export, J. Previč, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polantz
Krayn, Ant. Tančelj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demslar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Züst
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh in vso okolico, Vin in Arh

Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Peadrice
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, J. Skerlj, Fr. Schltzer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Frank Skok
Sheboygan, Leo Majcan
WYOMING:
Rock Springs, Louis Tauchar
Diamondville, Joe Bolich

Vsak zastopnik trža potrdilo za sveto, katere je prejel. Zastopnik roja kom tople pripravljamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

je stal v kritičnem trenutku na mostu.

Opoldne so bili v Kamniku zaposleni z reševanjem mekingske Lvi; upanje je, da jo bodo rešili. Vse druge brvi med Kamnikom in Stahovico pa je Bistrica podrla in odnesla. V Stahovici je tudi močno poškodovala Malenškova električno centralo, nevarnost pa preti tudi korporacijski elektrarni in žagi. Delavci so ves dan na delu, da preprečijo uničujoče delovanje vodne ga elementa.

V DOMŽALAH teče Bistrica preko lesenega mosta, ki veže Domžale z Ihanom. Most se že popolnoma nagiba in s strahom pričakujejo, da ga voda poruši.

Tudi v MORAVSKI DOLINI stoji ponekod voda tako visoko na cesti, da avtomob ni mogel priti do Domžal.

TRZIN je danes še bolj pod vodo kot včeraj. Državna cesta je poplavljena na treh krajih do 30 em na visoko in tudi železniški tir je ponekod pod vodo. — Na Trzinjski postaji stoji voda čez tir in vlak se nastavlja sredi jezera.

Tako velike poplave v kamniškem srezu ljudi še ne pomnijo. Pokazalo se je, da so vsi stroški, ki jih imajo vsako leto z gradnjo porušeni lesenih mostov stalen in težak davek, ki bi ga s pametno regulacijo in gradnjo betonskih mostov lahko znatno zmanjšali.

NOVO MESTO, 23. sept.

Krka, ki je še sinoči kljub pordnemu dežju kazala normalno stanje, je preko noči ob silnem naliu narasla za 3m nad normalo. Popoldne je že na več krajih dosegla 4 m. Ogromne mase vode prodirajo in odnašajo s seboj vse, kar dosežejo. Po Krki nosijo valovi ogromna drevesa, deske, zaboje, celo skladovnice drug in mnogo poljskih pridevkov. Veliko je videti tudi posameznih delov raznih mostov, ki so postali žrtve poplave. Narasla reka je vdrla v stanovanja in odnašala pohištvo. Tako je voda vdrla na desnem bregu v veliko Murnovo stanovanjsko hišo na Šukljetoji cesti, iz katere so se morale stranke izseliti. Vse mestne pralnice so pod vodo, istotako tudi čolnarne. Voda dere po cesti in čez betonirani most. Krasno urejeni vrtovi ob levem bregu Krke, v katere so lastniki vložili obilo denarja in ogromno truda, so izginiti. Valovi butajo ob mali železniški premikalni mostiček, ki veže spodnji in glavni del železniškega mostu.

Vasi Dobrava in Drala sta pod vodo; tudi vse šentjernejsko polje je preplavljeno.

V Dolenjem Kronovem je prebivalstvo moglo rešiti del živine, mnogo prašičev in kokoši je utonilo. Razen dveh hiš je vsa vas pod vodo. Ravno tako stoji v vodi vasi Zbure, Čučja mlaka, Meščava vas in vsa desna stran ob Krki tja do Kostanjevce. Med temi so tudi vasi Zameško, Koprovnik, Mahica, Zalag in Skočaj.

Starodavni grad Otočec, ki stoji pri Šentpetru na otoku sredi Krke, je popolnoma odrezan od sveta.

Voda je porušila oba mosta ter vdrla v grad. Lastnika gradu grofa Margherija, njegovo soprogo in sinčka so rešili iz poplavljenega gradu v zadnjem hipu šenpetrski gasilec in uslužbenec. Grad je popolnoma osamljen. Lastnik si je z družina poiskal zavetje pri grčaku v Pogančih.

Cesta Novo mesto—Toplice ter Žužemberk in prav tako Novo mesto—Krško in Novo mesto—Kostanjevica je na več krajih pod vodo. Ves promet je ukinjen. Železniško progo Novo mesto—Ljubljana je tudi dosegla voda, tako od St. Jerneja do Višnje gore, kjer stoji že tik ob tiru.

Na Ponikvah je Temenica prestopila strugo, voda dere iz Jukaževce gostilne preko državne ceste, dočim je Mejanova hiša poplavljen. Banovinski most na Dvora je narasla voda danes popoldne odnesla. Promet med Koryevjem in Novim mestom je popolnoma prekinjen. Ker se vedno dežuje in voda neprestano narašča, se je resno bati še večje katastrofe. Ljudje so popolnoma obupani ter iščejo zatočišča v višje ležečih krajih. Niti najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi Krka dosegla kdaj tako visoko kakor danes.

MIRNA na Dolenjskem,

23. septembra.

Mirna je odrezana od cele doline. Vlak na progi Trebnje—Št. Janž vozi samo do Mirne, ker je pri kilometru 8,5 narasla voda izpodjedla temelje železniškega mostu in ga porušila. Prav tako je odplavila leseni most na državni cesti, ki je izginit v naraslih valovih. Voda stoji v Mirni mestoma 15 m nad normalo. Vas je zaradi velikanske poplave razdeljena na dva dela, ki sta popolnoma ločena drug od drugega in je prehod iz enega v drugega mogoč samo deloma z vozovi in konji.

Poketni urad je od sinoči pod vodo. V nekaterih hišah teče voda skozi okna v stanovanja. Mnogim je odneslo vse živež, krompir in moko ter razne druge stvari.

V trgovini Marin je napravila poplava ogromno škodo.

Pri posestniku Janezu Zakrajšku je uničen ves krompir, seno in slama in sploh ves živež, tako da revež nima kaj jesti.

Ogromno škodo je napravila poplava tudi v usnjarni Engelberta Straha, ki mu je odplavila vodo pod vso zalogo čreša, razno orodje dele strojev itd.

Mlinarju Bomu je odnesla voda most, odtrgala je nov betonski jez ter mu odnesla precej orodja in raznih drugih predmetov.

Prav tako je prizadel posestnik Matija Marin, ki mu je odplavilo razne pridele, uničena je lepa nova ograja, na vrtu pa odplavljena vsa zelenjava z zemljo vred. Franc Eulen je odplavilo polovico sena, ki se je nabajalo pod kozolecem, vsa dirva, orodje, sode itd.

Cesta skozi Mirno je došla razorana. Sredi vasi so na 100 m dolgi železniški progi izpodjedeni in odplavljeni vsi pragovi, da je nemogoč vsak železniški promet.

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vse naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedrjavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako prisa-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

Gospa REGINA Roman iz življenja : ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

49

Urška se mora smejati. Toda pogleda ga z žarečimi očmi in tudi pravi šaljivo:

— Da, da, stric Tom, si že častitljiv star mož.

To mu pa ni prav nič prijetno zvenelo na ušesa. Te njene pripombe ni vzel šaljivo, temveč za zelo resno, ker ga je pri svoji mladosti že štela med stare ljudi. V resnici bi mogel biti njen oče; devetnajst let je bil starejši od nje — devetnajst let.

Ta računski primeri ga je nekoliko ozlovoljila, toda ni vedel, zakaj, kajti starost ga ni še tlačila. Osem let v divji pokrajini, to zanj ni šlo.

S čudno zvedavini očmi tajno opazuje Urško in prvič opazi, da ni več izgledala kot otrok. V črni, moderni obleki je bolj izgledala kot odrasla dama. In opazi tudi, bolj kot kdaj prej, da je zelo podobna svoji materi. Taka, kot je sedaj Urška, je morala biti njena mati v njeni starosti.

Vse to ga nekako čudno vznemirja; postane resen in zamišljen.

Urška tega ne opazi; saj sta bila oba vse dni resna in potrta. Danes se je prvič z njo šaljil, sama pa se je smejala. To ji je padlo na srce kot krivica. Kako se je mogla smejati po tako kratkem času izza smrti svojih staršev!

Zopet postane zelo žalostna. Marsikaj jo je dražilo; ne samo žalovanje po starših. Nekaj drugega jo je napolnjevalo z žalostjo, toda nikakor ni mogla biti na jasnem, kaj bi bilo.

Sedaj pa bom pospravila svoje stvari, stric Tom, in tudi ti boš moral napolniti svoj kovčeg in spraviti vanj vse, kar si nakupil, — pravi Urška in odide v svojo sobo.

Vzela sta oba velika kovčega, katera so prinesla s seboj Urškini starši in ki sta bila ves čas nerabljeni. V taborišču niso bili polni, toda Tom je rekel, da bo treba na potu še to in ono kupiti in je dobro, če je v njih še kaj prostora.

Tako je mogla Urška spraviti vse nove stvari in tudi za bano je bilo dovolj mesta. Vse stvari je lepo zložila.

Tom pa ni mogel vsega spraviti v kovčeg, ker je stvari vse križem razmetal. Za to stee k Urški.

— Ali si se spravila v svoj kovčeg, Urška?

— Da, stric Tom.

— Hm! Pa si imela več stvari kot jaz. Ali si spravila tudi bano?

— Popolnoma lahko.

Urška odpre kovčeg in mu pokaže, kako je bilo vse lepo vloženo.

— Da, tukaj je vse drugače kot pri meni. Veš, tega dela ne znam prav dobro in vseh svojih stvari nikakor ne morem spraviti.

— Ali naj jaz poskusim?

— Ako bi hotel?

— Seveda; greva.

Urška gre z njim v njegovo sobo. Kovčeg je bil že poln in še vedno je ležalo okrog mnogo stvari. Urška zmaže z glavo in ga skoro očita pogleda.

— Toda, stric Tom; saj ni čudno, saj je vendar vse razmetano. Vse nove stvari boš popolnoma zmečkal.

Urška izprazni kovčeg in prične znova vse zlagati vanj. Obloko je skrbno zgnala in jo položila v kovčeg. Skoro pobožno jo gleda Tom pri njenem delu in ko je bila gotova in je vse položila v kovčeg, ji pravi:

— To je čudež, Urška; kje pa si se učila, da moreš toliko spraviti v kovčeg in vse tako lepo vložiti?

— Saj vendar veš, stric Tom, da smo v hišici imeli tako malo prostora in da smo morali imeti vse lepo zloženo po omarah in policah. V kovčegu na ni nič drugega.

— Hm! To si se naučila od svoje matere, ki je bila sama kot laka čudodelnica. Kar je drugim nagajalo, je pri njej šlo gladko; kar je bilo pri drugih krivo, je bilo pri njej takoj ravno. Kako si podožela svoji materi, Urška, — pravi mehko in prijazno.

Urška ga božee pogleda, uestnice se ji tresejo, kot bi ji zopet prihajale solze. Tedaj pa pravi Tom:

— Hallo, Urška; sedaj pa še čas, da kaj jeva. Potem morava iti na parnik. — drugace nama še pred nosom odpelje.

Urška stee v svojo sobo, da se preobleče, nato naglo pojesta in gresta na parnik "Wangoni".

Polagoma se je Urška na krovu privadila, da je bila skupaj z drugimi ljudmi. Spočetka je bila zelo boječa in bi bila najrajši ostala v svoji kabini, toda Tom jo je silil, da je bila na krovu. Polikali ji je prostor v zavetju in nista občevala z drugimi potniki. Pri obedu in večerji pa je prišlo samo od sebe, da sta se spoznala z ljudmi in Urška se je privadila in njeno obnašanje je postajalo vedno bolj nepriljudno.

Čudila se je, da so bili vsi ljudje, s katerimi je prišla v stik, tako dobri in prijazni. In to pove tudi Tomu. Pustil jo je v njeni veri. Zakaj naj bi ji povedal, da je vsa ta dobrota in prijaznost samo praznosta. S tem ji ni hotel obteževati njene neizkušenosti, ker se je morala navzeti toliko novega in tujega. Mogoče bi jo preplašil, ako bi povedal, da je ta prijaznost samo hlimba. Sama ni prav nič vedela o družabnih lažeh in je vedro govorila, kar je mislila. Vzgojena je bila v popolni odkritosrčnosti. Ker pa je o vseh ljudeh mislila le dobro, ni nikdar prišla v zadrego. Bila je zelo vznemirjena, ako bi že sedaj morala spoznati, kako lažljivo in hinavsko je družabno življenje.

Pa četudi je bila bolj boječa, vendar ni vsled njenega obnašanja nikdo mislil, da je preživela svojo mladost v divjih krajih, dač od družabnega občevanja.

Da je Urška dobila dovolj zraka in razvedrila, je hodil Tom z njo vsak dan na krovu, aht pa sta se udeleževala raznih iger z drugimi potniki. Pri tem so jo vsi občudovali, kajti svoje mlado telo je imela v popolni oblasti in njene gibčne kretnje so ugajale vsem. Vsakdo jo je rad gledal.

Da je bila tudi Tomova postava zelo prikupljiva, je bilo razvidno iz tega, kako so mu prihajale dame nasproti. Njegov vitki stas, njegove spretnosti kretnje in njegova prijaznost, vse to si je osvojilo srca vseh.

Dame so ga kmalu obletavale kot vsa luč in to je opazila tudi Urška. Tom se je komaj ubranil vseh ljubeznivosti, ako ni hotel biti neuljuden. Če je le mogel, se je ogibal ženske družbe. Urška je postajala nemirna, ako so se dame silile v njegovo bližino, se ozirale nanj s poželjivimi pogledi ter se z njim šaljile, vsled česar je Urška zardevala.

Ni vedela, kako neprijetno je bilo to za Toma in kako se je hotel vsemu izogniti. Čutila je samo, da jo je bolelo. Bila je bleda in tiha, kadar so dame prihajale k njemu.

Če pa ni bila v Tomovi družbi, pa so se ji takoj pridružili gospodje, katerim je Urškina bujna postava zelo ugajala. Delali so ji poklone, katerih ali ni razumela, ali pa so jo spravili v zadrego. Njena plaha zadrega pa jih je še bolj očarala in je našla vedno več častilcev.

Kadar pa je Tom to opazil, ni več zdržal v ženskem krogu, tedaj se je naglo poslovil in stopil poleg Urške ter se je zibal v bokih, kot bi hotel vse mlade gospode klicati na boj. Bili so pretežki pogledi, ki so bliskali iz njegovih oči in tedaj so se gospodje najrajši razšli.

— Kaj pa so ta zijala hotela od tebe? — jo vpraša nekoč, ko sta bila zopet sama.

(Dalje prihodnjik.)

Iz Jugoslavije.

Strašna nesreča v beograjski opekarni.

Te dni se je na beograjski občinski opekarni "Pionir" (pripravi) strašna nesreča, katero je povzročila granata, ki je ostala tam med drugimi ostanki svetovne vojne. Granato kalibra 7 cm so našli delavci in so jo shranili, da bi jo pozneje izročili strokovnjakom. Delavci so bili že poprej opozorjeni, da bodo pri kopanju našli na razne ostanki iz vojne in da naj bodo zelo previdni. Odkopali so res raznovrstno orožje in tudi okostja srbskih in franciskih vojakov. Z najdeno granato, ki je bila še cela, so ravnali zelo previdno. Nesreča pa je prišla takoj, ko je hotel delavec Ferenc Tot že spravljeno granato odnesti nekemu strokovnjaku. Ostali delavci so sedeli baš pri obedu, ko je Tot nesel granato mimo njih. Ustavili so Toma ter oglevali granato. Ko jo je eden postavil na tla, pa se je granata razpočila s strašnim treskom, med katerim so se slišali tudi občutni kriki. Po eksploziji je ležalo na tleh 7 mladih ljudi. Ferenc Tot, ki je prinesel nesrečno granato, je bil strašno razmesarjen. Bil je najhujš takoj mrtel. Enemu njegovemu tovarišu je granata odtrgala roko in razmesarila prsa, drugi je imel razbito glavo, ostali štirje pa imajo tudi raznovrstne hude in nevarne poškodbe. Delavci, ki sta imela razbito glavo in razmesarjena prsa, sta umrla še pred prevozom v bolnišnico. Tako je ta strašna nesreča že v najkrajšem času zahtevala tri življenja in je prav lahko mogoče, da bo še kateri od ranjenecv podlegel.

Razprava proti morilec Mihajlu Markoviču.

bivšemu ravnatelju Kosmajške banke, ki je s svojim padcem Miljkovičem umoril in oropal beograjskega trgovca Stankoviča, se bo vršila najhujše v prihodnjih dneh, ker je preiskava zaključena in so vsi spisi že izročeni drž. tožilec. Preiskava pa je zaključena proti odvetniku dr. Nikoli Petroviču, ki je bil z razbojnikom Markovičem v poslovnih zvezah. Odvetnik Petrovič se je ponovno pritožil proti preiskovalnemu zaporu, pa so bile vse njegove pritožbe in prošnje, da bi smel čakati na glavno razpravo na prostem, zavrnjene.

Razbojnik z dvema imenoma.

Odločitev najvišjega sodišča je zaključila dolgotrajne preiskave in razprave o umoru, ki je bil izvršen pred šestimi leti blizu Starega Sivea. Našli so umorjenega cigana Josipa in Aleksandra Lakatoša, kot morilec pa je bil od raznih strani označen cigan Stefan Kolompar. Brata Lakatoša in Kolompar so trgovali z živino, opravljali pa so mimogrede tudi razne tihotapske posle. Pri razdelitvi plena so se skregali in je Stefan brata najprej napojil v neki gostilni, potem pa oba ubil na samotni poti skozi gozd. Sestra umorjenih je prisegala, da je videla morilca, ki je tudi njej stregel po življenju, pa mu je ušla v zadnjem hipu. Orožniki so vso povsod iskali Kolomparja, a ga niso mogli najti. Nekaj let pozneje pa je bil pred beograjskim sodiščem obsojen zaradi razbojništva cigan Stefan Nikolič na 10 letno ječo. Neki orožnik, ki je pri sostvoval razpravi, je pozneje trdil, da je ta Nikolič — Stefan Kolompar, katerega je spoznal že pred leti, ko je služboval v Vojvodini. Orožnikove trditve so bile tako precizne, da so naposled obsojenca Nikoliča iz kaznišnice odvedli v okolico Starega Sivea, da bi tam dognali, če je res on brezuspšno zasledovan morilec Kolompar. Nikolič je vneto zatrjeval, da še ni bil nikdar v Vojvodini in da je doma nekje iz Južne Srbije. Nastopal je tako prepričljivo, da so mnoge priče, ki so sprva videli v njem morilca Kolomparja, naposled izjavile, da so se zmotile. Tudi sestra umorjenih Lakatošev je bila mnenja, da se je moral Kolompar tekom let močno spremeniti in da ne more z gotostjo zatrditi, da bi bil predvedeni Nikolič identičen z njim. Kolompar pa je bil nekdaj po cigansko samo za kratek čas oženjen z neko ciganko Kato, ki je v Nikoliču sprva spoznala svojega moža, pozneje pa je tudi ona dejala, da se najhujše moti. Nikolič ali Kolompar pa se je med preiskavo in pozneje na razpravi izdal, da mu okolica Starega Sivea ni tako neznana, kakor se je delal, in obsodili so ga na dosmrtno ječo. Pri razpravi je bil silno razburjen in je skušal celo pretepsti neke priče, ki so nastopale proti njemu. Po obsodbi je takoj vložil priziv, ki pa je sedaj zavrnjen in je tako usoda razbojnika z dvema imenoma zapečatena.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH-SLOVENE READER)

BRIDE CAME

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York City

VSAK ZAČETEK JE TEŽAK

Neki književnik je našel v starih dnevnikih zanimiva poročila o odvratni morskemu kopališču v Dieppu. Javna higijena nista bila v modi kakor v naši dobi. Ko so pričeli nekateri pogumni zdravniki naglašati zdravilni pomen morskih kopeli, je sklenila mestna uprava v Dieppu, da bo postavila uto za kopalec. A to se je zdelo v Parizu drzna novotarija. Starejši ljudje so zahtevali, da bi prepovedale oblasti kopanje "brezumnicev, ki hočejo tvegati življenje". Mladina ni vedela ali bi se šla kopat? Najbrže ne bi bilo iz moke nobenega kruha, če se bi posrečilo modremu županu pridobiti za svoj načrt visoko osebo, Blumyjsko vojvodinjo. Prišla je na obalo z bogatimi, veselimi spremstvom. Razglašila je v Parizu, da se gre na morje kopat. Številni radovedneži so se odpravili v Dieppe, da bi gledali nekak prizer. Vojvodinja je prišla na obalo v črnem svilenem plaču, ki je segel do pet in je nosila pod njim dolge hlače iz istega blaga. Na glavi je imela kmečko nakrobljeno avto. Župan se je oblekel v frak z belo ovratnico in rožkavci, s čimdom in lakstami čevlji, kakor se spodobi za sprejem člana vladarske hiše. Godeci, ki so zasedli na obali postavljeno tribuno, so pričeli svetovno korakovanje. Župan je vojvodinji ponudil roko in je peljal do kolov v vodo. Frak in laksti čevlji požrtvovalnega mestnega očeta so se temeljito pokvarili. A kljub temu je bil župan židane volje. Sijajna otvoritev mu je jamčila za bodočnost kopališča.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING
NEWS

7. oktobra:
Albawakee v Hamburg
Volendam v Boulogne
Augustus v Trst
Lainette v Havre

11. oktobra:
Albert Ballin v Hamburg
Manhattan v Havre
Aquitania v Cherbourg

12. oktobra:
Europa v Bremen
13. oktobra:
Rotterdam v Boulogne
14. oktobra:
Rex v Genoa
15. oktobra:
Rex v France v Havre

18. oktobra:
Hamburg v Hamburg
20. oktobra:
Bremen v Bremen
Statendam v Boulogne
Olympic v Cherbourg
Paris v Havre

21. oktobra:
St. Louis v Hamburg
Vulcania v Trst
21. oktobra:
Berengaria v Cherbourg
25. oktobra:
Deutschland v Hamburg
Washington v Havre

27. oktobra:
Majestic v Cherbourg
28. oktobra:
Europa v Bremen
Volendam v Boulogne
Conte di Savoia v Genoa

1. novembra:
New York v Hamburg
Aquitania v Cherbourg

NESREČA PRI DIRKAH

Pri avtomobilskih dirkah v Stockholmu se je primerila strašna nesreča. Telmovaleci so dirkali za veliko avtomobilsko nagrado Švedske. Kmalu potem, ko je bil oddan startni signal in so avtomobili združili po cesti, se je eden izmed tekmovalnih avtomobilov prevrnil na ovinku v neki vasi ter začel goriti. Avtomobilisti, ki so mu sledili, niso takoj videli, kaj se je zgodilo, in so drveli za njim, kakor da je pred njimi odprta cesta. Šest se jih je na ta način po vrsti zaletelo v goreči avto. Pri tem sta se dva dirkača ubila. Ostali so bili ranjeni in so jih morali prepeljati v bolnišnico. Ogenj, ki je izbruhnil v prvem avtomobilu, je bil tako silen, da je zažgal tudi lesene hiše v bližini ovinka na dirkaški cesti.

4. novembra:
Volendam v Boulogne
Saturnia v Trst
De France v Havre

7. novembra:
Lemmen v Bremen

8. novembra:
Albert Ballin v Hamburg
Manhattan v Havre

10. novembra:
Rotterdam v Boulogne
Berengaria v Cherbourg

11. novembra:
Albawakee v Hamburg
Rex v Genoa
Champlain v Havre

15. novembra:
Hamburg v Hamburg
Pres. Roosevelt v Havre

17. novembra:
Statendam v Boulogne
Paris v Havre

18. novembra:
Augustus v Genoa

22. novembra:
Deutschland v Hamburg
Washington v Havre

25. novembra:
Europa v Bremen
Volendam v Boulogne
Conte di Savoia v Genoa
De France v Havre

29. novembra:
New York v Hamburg
Pres. Harding v Havre
Berengaria v Cherbourg

2. decembra:
Volendam v Boulogne
Vulcania v Trst
Champlain v Havre

6. decembra:
Bremen v Bremen
Albert Ballin v Hamburg
Manhattan v Havre

9. decembra:
Rex v Genoa

13. decembra:
Hamburg v Hamburg
Pres. Roosevelt v Havre

14. decembra:
Paris v Havre

15. decembra:
Berengaria v Cherbourg
Europa v Bremen
Conte di Savoia v Genoa

20. decembra:
Deutschland v Hamburg
Washington v Havre

27. decembra:
New York v Hamburg
Bremen v Bremen
Pres. Harding v Havre
Berengaria v Cherbourg

31. decembra:
Pennland v Havre

ZABOŽIČ

Potujte v Slovenijo preko Havre z našimi osebno vodenimi izleti na modernem ekspresnem parniku — "ILE DE FRANCE"

25. NOVOBEMBA — 16. DECEMBRA

na KRASNEM NOVEM PARNIKU

"CHAMPLAIN"

2. DECEMBRA

Čiste, moderne kabine. Dobra služba.

NIZKE CENE ZA VSE

DELE SLOVENJE

Za pojasnila in karte vprašajte pri naših zastopnikih

French Line

19 STATE ST., NEW YORK, N. Y.

DRUŠTVA

ki NAMERAVATE PRIREDITI.

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pu vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

... SKUPNA ... POTOVANJA

in cene vožnji:

BOŽIČNI IZLETI se vrše na sledečih parnikih in kot spremljevalec bo vedno kak uradnik od omenjene družbe, ki bo spremljal potnike prav do Ljubljane.

ILE DE FRANCE — 25. NOVOBEMBA
BERENGARIA — 29. NOVOBEMBA
EUROPA — 15. DECEMBRA
BERENGARIA — 15. DECEMBRA
ILE DE FRANCE — 16. DECEMBRA

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj prihlasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street New York, N. Y.

